

N:o 64.

Af Herr Jöns Pehrsson: Med förslag till åtskilliga indragningar å 4:de och 5:te hufvudtitlarne.

Man vore frestad antaga, att statsutgifterna aldrig få minskas eller förändras till något produktivare, om ock än så förtviflade utvägar måste anlitas för medels erhållande, och vore verkligt behof för handen vore intet att säga, men när det får antagas, att åtminstone några utgifter finge anstå, när man icke har mera tillgång än att låna eller beskatta folket ytterligare.

Bland de utgifter, som äro mest frätande och minst produktiva, äro bland andra fjerde och femte hufvudtitlarnes. Vare det långt ifrån mig att förneka de nödiga utgifterna, som erfordras för landets försvar, men sådana kunna förekomma, som ovilkorligen utan skada kunna utgå blott hvar annat år; härtill räknar jag kostnaderna för den öfvade arméens årliga vapenöfningar. Det är alldeles klart att en öfvad soldat ej kan glömma sitt handtverk på ett år, och dessutom finnes en utväg att låta honom utan kostnad för Staten repetera något af sitt yrke, om kompanibefälhafvarne i orten samla t. ex. ett eller flera korporalskap i sender; i soldaternas hemorter kunde de mycket öfvas, så har i min hemort tillgått förr, samlingsdagen var Söndag, det oaktadt exercerades rätt tappert. Öfningen med de nya gevären, som ej erfordra mer än 3:ne tempo emot de 18 förut, måste lätta exercisen. 100-tals soldater och underbefäl hafva försäkrat mig, att de icke glömde sin konst om de icke fingo öfningsläger eller regementsmöten oftare än hvar tredje år.

Om nu också befälet i många fall behöfver årlig förströelse, får det tillfälle der-till på befälsmöte och första årets beväringsofning, så att huru man ser saken kommer man ej från den stadgade åsigten, som jag vid föregående riksdagar förfäktat, att årliga regementsmöten ej erfordras med det öfvade manskapet, och i en sådan Statens ställning, som nu, kan man ej annat än, lindrigast sagdt, påstå att landets bästa är förbisedt. Man tors ju icke påstå att någon annalkande fara är för handen. Jag tror ej Sverge har någon-ting att frukta om det blott sköter sig sjelf, men vare långt ifrån mig att lita derpå; men å andra sidan vore det bra litet att trösta på vår stående krigsstyrka, derföre skaffa blott dugliga vapen till hvarje vapenför man, om fara blir på färde går öfningen

raskt, och Sverige har då något att näst Gud trösta på, om man ej i fredens dag offerar nationens must och mærg på onödig grannlåt, militärlyx, parad och namnsdags-saluter m. m.

Om man indrager regementsmöten för 1871 så torde begärda anslaget till arméens vapenöfning betydligt kunna minskas.

Man kan verkligen blifva ansedd som en barbar, känslolös individ, när man nödgas påstå, att det anslag årligen af 100,000 R:dr till löneförbättringar åt arméens underbefäl nu ej vidare bör beviljas; det har uti 13 å 14 års tid utgått. Staten har bortkastat 13 å 14 hundra tusen Riksdaler onödigt; det kan nu antagas för afgjort att någon lönereglering för arméens befäl ej på allvar förekommer, så länge detta anslag kvarstår.

Hvad är smärtsammare än veta att en underofficer ofta ej har det nödvändiga, då en högre, som litet uträttar, t. ex. uti armé-förvaltningen med flera stater, hafva mera än 10 å 15 underofficerare; är det ej klandervärdt att äflas med arméens förökande, vare sig befäl eller manskap, så länge man ej först utjemnar de rådande missförhållandena och ser till hvad som tilläfventyrs kan å ena sidan vinnas på regleringen eller å andra sidan behöfvas.

Uti gamla anslaget på fjerde hufvudtiteln förekommer, under rubriken materialier, en summa af 1,277,447 R:dr, det är ej så lätt att se, om behovet kräfver fortfarande ett lika belopp, ja, det är tvifvelaktigt, sedan på extra stat anvisats till gevär och kopparpatroner, emellertid torde en noggrann undersökning om behovet erfordras. Således vågar jag ej framställa positivt förslag å summan, som tyckes kunna fråndragas, men hoppas Stats-Utskottet egnar frågan sin uppmärksamhet!

Begärda anslaget till beväringens vapenöfningar önskas förökadt från 5 till 600,000 R:dr, deremot torde kunna starkt ifrågasättas om ej hela beväringsexercisen för år 1871 kan anstå. Med de lyckliga utsigter landet har till fredligt förhållande med alla nationer kan våda af försöket ej uppstå. Efter mensklig beräkning och i alla afseenden kunna ena årets beväringssklass-öfningar indragas!

Starkt må man ifrågasätta, om de ständiga garnisons-regementena fortfarande äro en nödig statslyx, i anseende till deras dyrhet, t. ex. 400 man af Lifgardet till häst kostade år 1866, 365,063 R:dr 50 öre, utgörande per man 912 R:dr 66 öre och Husarregementet Carl den 15:de, om 600 man, kostade samma år per man 723 R:dr 3 öre, då under samma tid Kronobergs regemente, af 1,000 man, kostade Staten endast 51,449 R:dr 93 öre, utgörande per man 51 R:dr 45 öre. Kan det finnas rimlig anledning till bibehållandet af sådana kräfver som föregående 2:ne regementen, jag blott vågar fråga?

Dernäst kan Ingeniör-kåren, 240 man, som kostade samma år 819 R:dr 16 öre per man.

Sedan kom Svea Lifgarde, 820 man, med en årlig kostnad af 392 R:dr 24 öre

per man, dito Andra Lifgardet, 820 man, kostar per man 394 R:dr 18 öre år 1866, och vill man nu äfven tillägga de kostnader rotheållare bestå i landsorternas regementen, så framstår hjert galenskapen af det rådande förhållandet, så att man häpnar för ett dylikt slöseri; det indelta kavalleriet i landsorterna är nog tryckande. Slutföljden på det anförda blir yrkande om nedsättning på fjerde hufvudtiteln, ungefär:

- 1:o. Indrigades hälften af anslaget till arméens till lands vapenöfningar för år 1871 med 462,031: 04 462,031: 04.
- 2:o. Anslaget till indelta arméens löneförbättringar 100,000: —
- 3:o. Ettdera hela anslaget till beväringens vapenöfningar, om båda klassernas öfningar indragas, vinnes 500,000 R:dr, eller blott den ena klassens öfningar indragas, i hvilket fall som helst minst 200,000: —
- 4:o. Af anslaget till beväringens beklädande, 189,000 R:dr, tages för året bort om begge klasserna bortgå, eller minst hälften 94,500: —
- 5:o. Och yrkas, att för framtiden beväringens beklädnad så tillgår, att beväringsskyldig håller sig sjelf med föreskrifna kläder, emot ersättning till hvarje beväringsskyldig; så ruttna icke förråderna bort och många anskaffningskostnader besparas, för att ej säga något mera.
- 6:o. Indragning af Husar-regementet Konung Carl XV, som kostade Staten år 1866 433,819: 55.
hvilket så mycket lättare kan undvaras, som Skåne håller 2 regementen indelt kavalleri.
- 7:o. Andra Lifgardet till fots, som kostade Staten år 1866 323,225: 99.
indrages; det medför allt för stor kostnad jemte demoralisation att låta onödigt så många kraftiga armar förnöta sin tid, om ock ej hela besparingen genast vinnes, är dock tid att börja. Med kvarblefne Lifgardet till häst, och Svea Lifgarde till fots samt Svea Artilleri måtte det vara nog för Kongliga Husets glans, och Herr Stockholm med en stor poliskår.
- 8:o. Deremot anser jag begärda summan för anskaffning af erforderliga gevär vara uppenbart för låg; så framt mera kan ändamålsenligt användas vid inhemska verkstäder för gevärstillverkning, bör det anslås.

På 5:te hufvudtiteln

förfrågas om följande summor behöfvas fortfarande:

Till aflöningsstaten vid sjöförsvars-stationerna Stockholm, Göteborg och Carlskrona	R:dr	1,912,743: 90.
För flottans underhåll	»	633,160: 42.
Exercisen med flottans bemanning och handelns skyddande	»	630,000: —
Och för gemenskapens natura-underhåll	»	248,000: —
samt lots- och fyr-inrättningar	»	650,460: —

Af de offentliga handlingar, som kommit Riksdagen tillhanda, har man icke kunnat skilja till hvad belopp den förstnämnda summan användes på hvardera platsen Stockholm och Carlskrona samt Göteborg; att användningen är bedräflig på de 2:ne förstnämnda ställena är man på mera än ett håll underrättad om, men svårt är, om ej omöjligt, att derå ingå i detalj för närvarande; man hoppas att Stats-Utskottet inforrdar fullständiga säkra upplysningar om saken och minskar anslagen, om det är möjligt. Att stora misshushållningar ega rum vid lots- och fyrrättningarne är en känd sak, då der, som i andra verk, de, som minst göra, taga största lönen, då de som måste våga lifvet i hvilket väder som helst få litet nog. Man har en lots-direktör med 7,000 R:drs lön, en öfveringenjör med 3,500 R:dr, fyra ingenjörer med 2,500 R:drs lön hvardera och så distrikt-chefer, fördelnings-chefer m. m. 1863 den 13 Oktober förhöjdes lönestaterna från 146,530 R:dr till 209,900 R:dr; och de, som fingo största anparten, voro de högre gubbarne; denna inrättning fordrade och fordrar sin egen motion, som en annan gång får komma, om ej hushållning och rättelse inträffa!

Om remiss till Stats-Utskottet.

Stockholm den 27 Januari 1870.

Jöns Pehrsson,
från Kronobergs län.